

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 10.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 13 Maj 1910.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonspis 20 öre pr petitråd.

30 Årg.

August Söderman.

Jemte operans nästa nyhet, Leo Blechs »Förseglad», hvars kompositörs porträtt jemte biografiska notiser var infördt i vårt sista aprilnummer, väntas en repris af August Södermans, vår originelle och snillrike tonsättares, lustiga operett »Hin ondes första lärospån», som ej på 18 år gått öfver scenen. Texten, efter Seribes »Le diable à l'école», är en fri bearbetning af Fritz Arlberg.

Minnet af tonsättaren, som för 34 år sedan gick ur tiden, må i det följande upplifvas. Söderman har visserligen icke lämnat oss några större verk för scenen, men hvad han skrifvit för densamma är, hvad musikalisk inspiration beträffar, af ett värde, som i det hänseendet ställer många sådana verk af större omfång och anläggning i skuggan.

Johan August Söderman föddes i Stockholm d. 17 juli 1832. Hans far, Joh. Wilh. Söderman, god violinist var som sådan 1842—1844 anställd vid Nya teatern (sedan kallad Mindre T. och därefter Dramatiska T.), hvar efter han blef orkesteranförare först vid Djurgårdsteatern sedan vid Södra. Han har arrangerat och delvis komponerat musik till öfver sjuttio pjäser. Sonen August røjde ej tidigt musikaliska anlag och skickades 11 år gammal till sjös, men sjuknade och återvände hem, då han sattes i Grundéns pianoinstitut. Här blefvo

framstegen klena till dess hans musiksnille med ens bröt fram så att han intog främsta platsen bland kamraterna. Utom piano lärde han traktera obre och spela något violin, så att han kunde medverka i orkestrar. Anlag hos honom som dirigent upptäcktes af Edvard Stjernström, som tog den 18-årige ynglingen till orkesteranförare för sin trupp, hvarmed han reste i Finland och Sverige innan han 1854 öfvertog den ofvan nämnda Mindre teatern. Där verkade Söderman oafbrutet till 1860, med undantag af en tid, 1856—57, då han fick tillfälle att göra en utrikes studieresa, under hvilken han

i Leipzig tog undervisning af Richter och Rietz. Medel till resan erhöi han af några vänner såsom förskott på blifvande löneförhöjning.

År 1860 blef Söderman kallad till kormästare vid Kgl. operan, och vid Lachners afgang som hofkapellmästare, erbjöds denna befattning åt Söderman, som dock blygsamt afstod platsen till Ludvig Normans förmån. I stället blef han 1862 för sex år äfven biträdande kapellmästare med sammanlagdt 4,000 kronors lön, hvilken han fick behålla, då han några år därefter återgick till att vara ensamt kormästare. Han tjänstgjorde dessutom som sång-

anförare i Par Brikoll och Stockholms skarp-skytteförening under flere år. Lektioner voro honom motbjudande, men han förtjänade litet på sina kompositioner, som vanligen genast blefvo mycket populära. Under åren 1869—70 gjorde han på Jenny Linds bekostnad en utrikes resa öfver Köpenhamn till Tyskland och Österrike, hvarunder han nästan oafbrutet komponerade. De bref Söderman under denna resa skref till hemmet tyda på god hälsa och lefnadsfriskhet, men småningom infann sig och tilltog den sjukdom, lefverskrumpning och vattusot, som ändade hans lif d. 10 febr. 1876.

»Vi stodo alla för-sagda vid hans graf», säger Ludvig Norman, »ty vi kunde icke förstå, att en konstnär med hans begåfning skulle ryckas ifrån oss i sin bästa ålder.»

En öfversikt af Södermans kompositioner är

August Söderman.

ej lätt att få, emedan han ej betecknat dem med opustal, däremot har han, hvilket kan tjäna till ledning, på sina kompositioner utsatt tiden för deras tillkomst. Första perioden af hans tonsättare-verksamhet sammanfaller med hans anställning vid Stjernströms teater, för hvilken han skref en mängd melodios operettmusik etc. Södermans första musikdramatiska försök torde hafva varit musiken till feriepjesen *Urdur eller Näckens dotter*, gifven 1852 i Helsingfors (och sedan i Göteborg). Kort tid därefter skref han musiken till *Regina von Emmeritz* (1853). Här efter följde på samma teater hans enakts-operett *Hin ondes första lärospån* (1856) och tvåakts-operetten *Guldkorset* (1857). Efter Södermans öfvergång till Kgl. teatern har man af honom värdefulla musikinlägg i större skådespel, som där uppfördes då Operan och Dramatiska teatern voro förenade. Sådana voro Hedbergs *Kung Märta* (uppf. 1860), *Dagen gryr* (1863), *Bröllopet på Ulfåsa* (1865), Schillers *Fiesco* (1864) och *Orleanska Jungfrun* (1867), L. Josephsons *Folkungalek* (1864) och *Marsk Stigs döttrar* (1866), Shakespears *Richard III* (1872) och Dietrichsons *Karl Folkunge* (1874) etc.

På uppdrag skref Söderman åtskillig lyckad och präktig tillfällighetsmusik, såsom *Festpolonäs* till kröningsbalen i maj 1873, *Festmarscher* till kronprinsessan Lovisas förmålning och Oscar II:s kröning, *Sorgmarscher* öfver drottning Lovisa och Karl XV, *Kantat* vid Lunds universitets 200 års-jubileum, *Tempelsalen* m. fl. ordenskantater. På kyrkomusikens område är den effektfulla, i modern stil hållna messan, *Katolsk messa*, hans största verk, som ock blef hans sista, innehållande jämte skön vokalmusik ett instrumentalnummer, det under sköna »Offertorium». Messan är utgifven i klaverutdrag af Musikaliska konstföreningen (1881) liksom *Ode till glädjen* (An die Freude) för manskör och orkester (1891) och *Signe lills färd* (från 1869) för soli kör och orkester, efterlämnadt fragment i bearbetning som klaverutdrag af W. Svedbom. Af religiös musik har han utom messan skrivit *Andliga sånger* för blandad kör och orgel, vackra och originella, samt outgifna motetter och psalmer. Af kompositioner för flere röster må nämnas de populära *Ett bondbröllop*, *Sjung, Längtan, Suomis sång*, *Tre visor i folkton*, vidare *Idyll och epigram*, *Sex visor i folkton* för blandad kör. Mycken humor framträder i hans arrangementer af folkvisor och Bellmans-sånger. I sina ballader för solo och orkester står emellertid Söderman högst. Beträffande dessa yttrar sig A. L. träffande i sin biografi öfver honom i Nord. Fam. B.: »Hans särskildt för denna genre ägnade form- och klangsinne, hans romantiska uppfattning och fantasi, hans dramatiskt energiska och

plastiskt klara framställningssätt gjorde honom skickad att i balladen åstadkomma något af det yppersta som någonsin frambragts.»

Af dessa ballader äro med kör: *Die Wallfahrt nach Kevlaar* (komp. 1859—1866) och *Hjärtessorg* (sign. Dresden 1870) för sopr. och bland. kör, samt utan kör *Tannhäuser* (k. 1856), *Qvarnruinen* (1857), *Hafsfrun*, *Der arme Peter*, *Kung Heimer och Aslög*, *Der schwarze Ritter*, af hvilka de två förstnämnda prisbelönats och utgifvits af Musikaliska konstföreningen. »Der schwarze Ritter» (sign. Stockholm 1874) instrumenterades efter tonsättarens tydliga instrumentantydningar af J. P. Carstensen i Uppsala och utfördes i Stockholm på en O. D.-koncert 1887. — Sköna solosånger, varmkänsliga och friska, har Södermans sångmö äfven alstrat, bland dem *Heidenröslein*, *Serviska folksånger*, *Tre ballader*, *Tre tyska visor*, *Värfningen*, *Digte og sange* (Björnson) m. fl.

Bland hans orkestersaker framhålla vi hans *Konsertuvertyr* till invigningen af Mindre teatern (den Hammerska, 1868, egentligen från 1850-talet) *Tscherkessisk dans*, de förut nämnda inläggen i dramatiska pjäser m. m. Om Södermans instrumentering säger Norman: »Södermans orkester liknar ingen annan. Mycket har han visserligen i detta hänseende inhämtat af Weber, Mendelssohn och Wagner, men koloriten är hans egen. Af kammarmusik har han skrivit en *Pianokvartett* (1856), tillägnad Norman, annars få saker för piano, förnämligast bland dem de humoristiska *Fantasier à la Almqvist*, dem han roade sig med att skriva på sitt sommarställe Eknö (1868).

Då Söderman gick utom sin egen sfer och försökte sig på Wagnerstilen, lyckades han mindre, såsom man finner af hans efterlämnade manuskript: det wagneristiska »Kärleks och hjältespelet» *Harald och Anna*. Bland efterlämnade verk af värde finnas: en fullständig skiss med musik till *Peer Gynt* för soloröster, kör och orkester (Klaverutdrag utg. af Elkan Schildknecht), fragmentariska skisser till *Fiskarlickan*, *Zigenaren* och *Alfsol*. Dessutom finnas skisser till åtskilliga körer, melodramer, uvertyrer, marscher, entreakter etc. Om »August Södermans manuskriptsamling» har dr. Adolf Lindgren, som af hans änka erhållit den till genomseende, skrivit en serie intressanta uppsatser i Svensk musiktidning årg. 1888 och 1889.

August Söderman skildras till karaktären såsom rätträdig och anspråkslös, vänfast och vek men äfven häftig och svag för gommens njutningar. Han har också skrivit en på egen erfarenhet stödd — kokbok. I de ofvannämnda resebrefven till hustrun visar han sig som en hjärtevarm natur, lefnadsfrisk och hurtig med en humoristisk syn på tingen. Hans lifliga sinne kräfde omväxling, som han ock

fann af olika slag. Han var sålunda både tecknare och målare. Öfver 100 större och mindre teckningar och akvareller funnos vid hans död, de flesta sedan bortskänkta som minnen af honom. Somrarna tillbragte Söderman på Eknö nära Furusund, där han hyrde vidsträckt fiskvatten. Han var nämligen fiskare con amore och hade ovanlig tur såsom sådan.

Söderman ingick 1859 äktenskap med Eva Kristina Bergholm, dotter af grosshandlaren i Stockholm Alfr. Bergholm och hans maka, född von Fluhr. Aug. Södermans änka afled år 1901. I deras äktenskap föddes flere barn, af hvilka ännu lefva operasångaren Carl Aug. Söderman och fil. doktor Sven Söderman samt en dotter.

År 1865 blef August Söderman invald till medlem af Musikaliska akademien.

De nya operaförhållandena.

Till det af operastyrelsen offentliggjorda meddelande, som i vårt senaste nummer var infördt, beträffande med nästa spelår inträffande ställningar och förhållanden vid operan, kan nu, angående engagementen ytterligare underrättelser lämnas, Herr och fru Oscar ha ingått nya kontrakt med operastyrelsen, enligt hvilka båda, ehuru icke på egen begäran, lämnats permission från 1 juni till årets slut. Sålunda börjar deras tjänstgöring vid operan först med nästa års början. Fru Oscars löneförmåner äro nominellt reducerade, med en minskning af, såsom det uppgifves, 2,500 kronor. De båda artisterna komma därför antagligen att med det snaraste begifva sig på en Amerikaturné för att söka taga igen skadan. Äfven fröknar Osborn och Larsén äro reengagerade.

Hvad beträffar de främlingar, hvilka den nya styrelsen fäst vid operan, så kan det sättas i fråga om den italienske kapellmästaren Moranzonis anställning är af behovet påkallad och om denne skall, som beräknadt är, kunna ersätta de båda vid sidan af hr Järnefelt nu verkande hrr Berens och Meissner. Om än den senare skulle behöfva återbördas af dir. Ranft för hans teatrar, torde dock hr Berens vara kompetent att, såsom han visat sig vara, fylla platsen som andre kapellmästare. Om han är designerad för någon annan befattning vid operan är oss ännu icke bekant. De tvänne nya utländska tenorerna äro väl behöfliga till ersättning för de mistade hrr Menzinsky och Ödmann som afgå, den förre på grund af anställning i Tyskland. Med en ny balettmästare gör man endast främlingsbyte, och det kommer att visa sig hvori den nye har företräde framför den nu varande, som visat sig duglig och satt sig i förhållandena här. Den främmande regissören säges ha goda rekommenda-

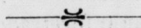
tioner att återopa; få se hvad märkligt han kan åstadkomma. De som tjänstgjort under föregående operastyrelser, enkannerligen den sista, ha emellertid lämnat tillfredsställande prof på sin förmåga. Man behöfver endast tänka på uppsättningen af sådana nyheter som »Madame Butterfly» och »André Chenier» för att kunna ge ett godt erkännande åt dem som haft bestyret därmed. Anställningen af de främmande tekniska ledarne synes emellertid operastyrelsen vara på visst sätt provisoriskt, emedan den väntar sig inom få år kunna få den sceniska ledningen helt och hållet öfverlämnad i svenska händer. Det vill således till att den nya främmande ledningen skall blifva mycket instruktiv och framstående. Hvad som operan väl behöfde vore en sånginstruktör, som kunde från operasalongen iakttaga verkan af scensången för undvikande af den nu så vanliga och onödiga för sångrösten som för skönheten i den vokala framställningen menliga röstforceringen på bekostnad af en sund och skön »bel canto», som äfven är vilkoret för ett vackert textuttal, hvilket genom forcering, guttural tonbildning samt onaturlig munställning förvrides.

Beträffande de engagerade sångkrafterna af större kapacitet, kan man känna sig tillfredsställd med att herr och fru Oscar komma att kvarstanna. Af mindre betydande sådana tyckes oss en och annan obehöflig, endast betungande budgeten. Efter den erfarenhet man har att bygga på, kräves mycken sparsamhet af operastyrelsen för att få debet och kredit att någorlunda gå ihop.

Att fröken Hesse återvunnits för operan är en god sak, och med hr Forsell har den nya styrelsen fått en god trumf på hand. Båda äro attraktioner att räkna med. Att personalen som nu anställdts skulle vara något mindre än under föregående år, enligt styrelsens uppgift, ha vi svårt att förstå. Engagementslistan, som offentliggjorts, upptager, tyckes det, beträffande artistpersonalen, desamma som förut, hvartill kommer inom soprafacket fru Högberg och fröken Linander såsom nyanställda.

Beträffande själva opera-repertoaren ämnar styrelsen framdeles lämna en detaljerad redogörelse för sin plan. En princip därvid framhålles: att operaverksamheten i främsta rummet bör grundas på uppförandet af verk, tillhörande den klassiska repertoaren, Wagners och Verdis inberäknade. Vidare härom har i styrelsens omnämnda meddelande relaterats, däri vackra löften uttalats. Af gammalklassiska operor saknas ännu på var operascen Mozarts »Cosi fan tutte», som förra året efter 20-årig hvila återupptogs på Köpenhamns kgl. teater med titel »Så gör de alla». Männe icke denna också skulle kunna uppsättas på Stockholms-

operan? Af den klassiska repertoaren bör också Beethovens »Fidelio» årligen (såsom en tid skedde, under hr Elmblads regissörsskap) stå på spellistan, lämpligast under hans födelsemånad, december. Då man ser hvilken dragningskraft operetter utöfvar i vår tid, vore det, såsom vi tro, välbetänkt af en operastyrelse att icke för mycket lägga an på de mer eller mindre klassiska musikdramerna och veristoperorna, utan lämna större utrymme åt den komiska operan. Aubers operor, sådana roande och vackra operor som »Hvita frun», »Lalla Rookh», »Villars dragoner» etc. kunde t. ex. få tränga något tillbaka de evinnerliga »På Sicilien» och »Pajazzo» samt några flere lätt instuderande enaktsoperor af komisk art uppfriska repertoaren och ge den omväxling. Nutidens komponister har på den seriösa operans område, där Wagner-epigonerna framkomma med sina dödfödda foster, mer och mer börjat visa tecken att rikta sig åt den komiska genren och den lilla operan. Man börjar tröttna vid nervskakande långträdiga musikdramers oväsen. Man vill ha musik som fägnar örat; man vill ha verklig musikalisk njutning af en opera och de som tillika vilja ha en »rolig» operaafton, kunna af en god komisk opera lockas till operasalongen från operett-teatern — och varietén.

Från Romas horisont, IV.

Verdis »Don Carlos», Monteverdis »Orfeo».

20 april 1910.

Pietro Mascagni, denne Fortunas förklarade gunstling, har ej heller i sin egenskap af teaterledare svikits af lyckan. Också kan han sannerligen med Caesar utropa »veni, vidi, vici» samt med stolthet blicka tillbaka å »Costanzis» i dagarne afslutade stora operasång, hvilken tack vare hans makalösa energi och konstnärsentusiasm i sin helhet torde kunna betecknas såsom en af dess ej mindre finansiellt än artistiskt mest lyckade. Samtliga af honom dirigerade operaverk bilda en snart sagdt oafbruten kedja af triumfer för en anföraretalang, som har en så underbar förmåga att skänka relief åt skönhetserna i skilda partiturer, alltifrån de wagnerianska intill de moderna italienska mästarnes. Ej under, att det framkallade allvarliga farhågor för »detsamma» fortgång, då Mascagni redan efter tredje programmet, Leoncavallos »Maïa», *) på grund af tvistepunkter med den af »Stin-associationen» disponerade teatern hotade att tvärt desertera från sin post.

*) Se »Från Romas horisont», III i Sv. Mktg. 1910, n:o 4.

Interpretationen har i regeln varit förstklassig, i fråga om en välgörenhetsföreställning af »Barberaren» rent af öfverträfflig, med sådana artister som *Ruffo Titta* i titelpartiet, en af den mångsidige konstnärens glansroller, och *Regina Pinkert*, denna »bel canto» sannskyldiga drottning, hvilken eljest efter sitt giftermål dragit sig tillbaka från scenen, i Rosinas. En högst angenäm öfverraskning bereddes den romerska publiken genom den här hittills obekante unge tenoren *Umberto Macnez* alltigenom ypperlige *Almaviva*. För öfrigt må af utmärkta framställningar allenast framhållas *Maria Farnetis* Elsa i Wagners »Lohengrin» och *Iris* i Mascagnis liknämnda opera samt *Emma Carellis* Margaréta-Hélène och den förträfflige basisten *Carl Walters* Mefisto i Boitos musikdrama. Säsongsens utan tvifvel mest betydande tilldragelser utgjordes af återupptagandet af tvänne i våra dagar framför allt på grund af de ytterst vanskliga solopartierna sällan uppförda mästerverk, Bellinis »Norma», hvars titelparti i *Giannina Russ* hade en snart sagdt idealisk representant, och Verdis »Don Carlos», för den nuvarande generationen rent af en novitet, enär detsamma sedan sin premiär i Paris 1864, alltså närmast före »Aidas», blott undantagsvis gjort sin apparition å scenen, ej i Roma på öfver tjugo års tid.

En af sin genialiske mästares allra yppersta skapelser, förräder »Don Carlos» i fråga om den pompösa yttre gestaltningen den vid tidpunkten för sin tillkomst tongifvande Meyerbeers inflytande, men dess anda är så mycket mera äkta verdiansk, som »svanen från Busseto» i Schillers af fosterlands- och frihetskärlek inspirerade sorgespel funnit ett med sina egna känslor fullt harmonierande stoff. Också öfverföddar den väldiga operan — exekverandet af dess fem akter tager bortåt lika många timmar i anspråk, oaktadt baletterna uteslutits — från början till slut af melodiska skönheter, och de handlande personerna erhålla genom Verdis musik en synnerligen pregnant relief. Högst står fjärde akten: Felipe II:s djupt tragiska monolog samt hans scener med storinkvisitorn och drottningen, samt icke minst fängelsetablån, med den ädle markis Posas patetiska död i sin älskade infants armar..... Öfver hufvud taget har komponisten gifvit de härligaste uttryck åt deras sällsynt ideala vänskap! Med hänsyn till de kolossala fordringar så beträffande solister som kör, orkester och uppsättning, ifrågavarande partiturer ställer å en detsamma fullt värdig tolkning, hade protagonistens, Posas, Felipe II:s, drottningens och hennes hofdam, prinsessan Ebölis resp. roller näppeligen kunnat falla i bättre händer än hrr *Amedeo Bassi*, *Giuseppe de Luca* och *Carl Walter* samt damerna *Russ* och *Garibaldi*. De båda förstnämnda remplacerades vid de sista föreställningarne

af ett par ännu på höjden af sin konst stående artistveteraner, *Francesco Signorini* och *Giuseppe Kaschmann*.

Säsongsens båda senaste noviteter gjorde visserligen ej »fiasko» i likhet med Leoncavallos »*Maià*» men motsvarade ej de högt spända förväntningar, man gjort sig särskildt i fråga om »*La festa del grano*» (Skördefästen). Redan den af den rikt begåfvade dik-taren *Francesco Salvatòri* författade och i Miláno-musikförläggaren Sonzogno's librett-täflan med första priset belönade texten till denna hade väckt utomordentligt uppteend, ej allenast genom sina betydande poetiska skönheter, utan äfven och icke minst därför att operakompositören *Guglielmi* bestridt den utvalde tonsättaren, don*) *Giocondo Fino* rätten till densamma, en tvist, hvilken till och med utmynnade i en till den senares förmån afgjord rättegång. *Salvatòri*'s poem, som uppstod samtidigt med att d'Annunzio's »*Figlia di Jorio*» gjorde sitt triumftåg Italien runt, är ett nationellt och folkligt drama, uppenbarligen med nämnda tragedi till förebild, hvars ideala intentioner hafva till innebörd ett nytt lif, förljufvad af hoppet om en framtid af frid och kärlek, hvilket emellertid blir till en utopi på grund af kampen mellan de mänskliga lidelserna. Denna storslagna vision finner näppeligen tillfyllest genljud i partituret, som ehuru ett betydande framsteg i den redan genom sin af oss förut omtalade andliga musikdram »*Battista*» fördelaktigt dokumenterade maëstrons produktion, med undantag för de karaktär- och stämningfulla religiösa körerna verkar rätt monotont och färglöst, ja alltigenom oscillerar mellan opera och oratorium. Utförandet var det bästa möjliga under ledning af *Tullio Serafin*, samme förträfflige unge kapellmästare, hvilken nyligen för allra första gången dirigerat verket i Torino, och med samma solister som därstädes, i de båda förnämsta partierna den jemväl helt unga österrikiska operasångerskan *Elsa Bland* och den illustre tenoren *Edoardo Garbín*, en superb representant för dess sällsynt ädla hjälte.

Vida mer suggestivt verkar den andra nyheten, *Umberto Giordano*'s en-aktsopera *Mese Mariàno* (Jungfru Marias månad), en följd af sentimentala episoder från barnasylen i en fattighospis, »*l'albergo dei poveri*» i Napoli, kalkerade på *Salvatòre di Giacomos* liknämnda dramatiska skizz. Själfnapolitan, lär den förre känt sig oemotståndligt fängslad af dessa i all sin enkelhet så anslående scener från folk-lifvet i sin födelsestad, hvarest en ystert uppsluppen lifsglädje så ofta tangerar den mest gripande tragik, och har efter sitt senaste, ganska svaga opus »*Marcella*» nu presterat ett sitt renommé värdigt arbete, diskret och delikat apterad efter sitt ämne,

*) Titeln angifver enligt italiensk kutym, att dess bärare är katolsk prästman.

samt genom användning af äkta gamla napolitanska folkmelodier lyckats deråt förläna en sannt partenopeisk lokalfärg. Pjesen hvars urpremiär för knappt en månad sedan ägt rum i Palermo, torde å »*Costanzi*» slagit ännu mera an tack vare den verkligt geniala kreation *Emma Carelli*, äfven hon barn af »*la bella Napoli*», åstadkom af dess enda mera betydande, men ock högst tack-samma roll, den stackars »*popolána'n*» *Carmela*, som för sent inträffar i barn-asylen för att återse sin gosse — frukten af ett felsteg — enär han just borttryckts af döden... Till den napolitanska stämningen bidrog en char-mant dekoration med den härliga vyn från fattighusets terrass af golfen och Vesuvius. Det var en särdeles lycklig idé-association af *Mascagni* att till utfyllnad af detta säsongsens sista program välja sin *Cavalleria Rusticana* (»*På Sicilien*») som nu efter tjugo år gjorde sin reapparition å samma scen, där den allra först triumferat samt, med *Santuzzas* och *Turiddos* partier magnifikt återgifna af *Luigia Garibaldi* och *Edoardo Garbín*, renderade den förstnämnde en högentusiastisk af-skedshyllning. Inom kort vidtager en ny, populär opera-»*stagione*» med förut-varande andre kapellmästaren *Teófilo de Angelis* till »*chef d'orchestre*», hvar- under förnämsta attraktionen torde komma att utgöras af större, själfstän-diga balettkompositioner... en branch, som mera sällan är företrädd å »*Costanzi*».

* * *

Med mer eller mindre berömda, ita-lienska och utländska dirigenter såsom finnen *Georg Schneevoigt*, ryssen *Vassili Sáfonoff* och fransmannen *Vincent d'Indy* fortgår »*Augustéo*» — f. d. »*Coréa*» — konserterna i regeln minst ett par gånger i veckan såsom hittills, men alltmåra plats inrymmer åt det vokala elementet. Sålunda har man fått till-fälle här för första gången höra den ypperliga koloratursångerskan *Selma Kurz* samt några större körsällskap, i främsta rummet den renommerade »*Kölner Sangverein*» med en utmärkt solist, Karlsruhe-primadonnan fru *Hafgren-Waag*. Under drottningens och enkedrottningens egid gafs d. 18 febr. till förmån för offren af de senaste öfversvämningarne i Frankrike en glän-sande konsert, organiserad af S. Cecilia-akademien och en komité, som räknade ett tjugotal furstinnor, och hertiginnor, m. fl. högaristokratiska damer. Där-vid presterades, förutom orkesternum-mer, anförda af *Schneevoigt*, *Mascagni* och den illustre musikveteranen *Éttore Pinelli*, sång af *Regina Pinkert*, *Fernando de Lucia*, *Francesco Marconi* och *Emma Carelli*, hvilka båda sist-nämnda med akkompagnemang af själfva den framför allt i England så utom-ordentligt guterade kompositören före-drogo romanser af *Páolo Tosti*; Italiens störste skådespelare *Tommásio Salvini*

deklammerade *Alfieri* och *Schiller*, en annan artistveteran *Giovanni Sgambati* spelade sina egna pianotonsättningar och *Sergio Barjanski*, en ung, men redan långt hunnen rysk konstnär, violoncell. Särdeles apropos exekvera-des *Gounods* af sitt fosterlands neder-lag i 1870 års krig inspirerade »*la-mentation*» för sopran, kör och orkes-ter *Gállia*, under ledning af »*S. Cecilia*»-direktören *Stanisláo Falchi* och med *Giannina Russ* i solopartiet. Säsongsens just initierade sista konsertserie står i bokstafven M:s »*tecken*», i det att densamma har till »*målsmän*» ett så framstående anförare triumvirat som *Mengelberg*, *Mahler* och *Mascagni*.

Utgående från Miláno, har en turné startats under ledning af den talang-fulle unge amatör-kapellmästaren grefve *Guido Visconti di Modréne* för att göra Italiens förnämsta städer bekanta med musiken till en af de allra första operor, musikhistorien har att uppvisa, nämli-gen »*Orfeo*» af »*melodramats fader*» *Claudio Monteverdi*. Åhörandet af detta i midten af denna månad för romerska publiken i »*Teatro Argentina*»*) pre-senterade, mer än 300-åriga, men lik-väl evigt unga mästerverk, som trots sin tids så enkla instrumentala resurser utmärker sig för en äkta klassisk skön-het, var en högtidligen intressant konst-njutning. Det diskreta värfvet att re-konstruera den numera ej existerande orkestrationen hade anförtratts åt f. d. »*Costanzi*»-direktören och operakompo-nisten *Giácomo Oréfice*. Bland de ut-förande framstod den ofvannämnde österrikiske barytonisten *Kaschmann* genom sin rent suveräna tolkning af den mytiske sångarfursten. Det är förhoppning om, att »*Orfeo*» jämte andra af den äldre lyriska musikens skatter kommer att representeras i sin fullständiga sceniska gestalt under nästa års utställningsfester.

Anteros.

FÖLJETONG.

En kvartett af Boccherini.

(Forts. o. slut.)

De franska och italienska kamra-terna tycktes honom nu ej kunna opartiskt bedöma hans verk. På förhand visste han huru i Paris ett uppförande däraf skulle gestalta sig, han tyckte sig redan höra alla små älskvärda komplimanger och fra-ser, hvarmed de skulle öfverhölja ho-nom. Under hans ledning och med-

*) Vid den för välgörande ändamål gifna sista föreställningen å denna teater af Shaksperes »*Midsommarnattsdröm*» med *Mendelssohns* härliga musik hade man änyo det sällsynta tillfället att i ett balettsolo beundra den charmant ryska furstinnan *Abamelek-Lazarevs f.*, *Demidoff*, plastiskt sköna dans.

verkan skulle man så kokett som möjligt utföra hans verk och sedan gifva en liten treffig supé tillsammans med de muntraste och vackraste damerna från lilla operan. Pikanta skämt skulle regna öfver honom och kvartetten, men äfven beröm och vänliga ord finge han nog höra från friska läppar — så hade det varit förut. Dock, denna gång, det kände han tydligt, skulle det ej slå an på honom, blotta tanken därpå gjorde honom otälig och häftig.

Under dessa svärmodiga grubblerier kom en underbar lockelse till honom, i form af ett bref från en för detta studiekamrat i Milano. Denne unge tysk anförde då en rik och förnäm musikväns kapell samt spelade tillika violin ovanligt talangfullt. Hur länge hade icke Luigi Boccherini tänkt på namnet Bode! De senaste underrättelserna, han haft ifrån honom, talade om en anställning i tyska residensstaden Weimar, hvilken han på grefvinnan Bernstorffs förord, som särskildt gynnade honom, hade erhållit. — Och nu, efter så lång tystnad kom just denna hälsning, skrifven på en blandning af tämligen dålig franska och italienska. Sista sidan upprörde i synnerhet den läsande. Bode skref nämligen:

»Kunde jag trola hit dig till denna sagovärld, där det sjunger och jublar från alla grenar och hvarast den bästa få, en hög dam, som bedärar oss alla och som vi med lif och själ äro tillgifna, singlar sin spira. Det finnes blott en hertiginna Anna Amalia i hela världen. Hvad du skulle beundra henne! Hon är nièce till den store konung Fredrik, den entusiastiske musikvännen, som en gång skickade hem ett helt förnämt sällskap endast och allena därför, att gamle Leipzigerkantorn, Sebastian Bach hade kommit.

Hvarföre ligger det stora Paris så aflägsset från Weimar?

Jag gifver dig mitt ord, att vi musiker här skulle med nöje utföra dina kompositioner, men bäst vore dock, om du själf kunde resa hit med din violoncell. Minnes du ännu huru allvarligt vi arbetade tillsammans i Italien och hur ärligt vi sade hvarandra sanningen? Öfver oss höjde sig en evigt blå himmel, i trädgården, där vi sutto, doftade blommorna så berusande och arbetet gick som en lek.

Här är visserligen helt annorlunda än i ditt sköna fädernesland, men ej mindre härligt. Kom hit — jag vet icke hur jag riktigt skall kunna skildra allt för dig. Då vi i Ettersburgerparken utföra vår musik, sjunga skogsfåglarne och träden susa så underbart. Det tycker vår herskarinna om. Och säkerligen klinga ej stråkinstrumenten så vackert annorstädes, som i Guds fria natur. Sancta Cecilia kan då bättre höra på. Du skulle äfven instämma däri, om du vore här och spe-

lade med oss under hertiginnan Anna Amalias milda ögon och i kretsen af fint bildade människor, hvilka akta högt vår bella musica. Ännu en gång och tusende gånger: hvarföre är Weimar så långt från Paris? Oaktadt all lycka, längtar ofta efter dig och din violoncell din gamle studiekamrat

Bode.»

Men var då verkligen Paris så oupp-hinneligt långt från Weimar?

Att för första gången i en herrlig natur få uppföra kvartetten inför ärliga tyska musiker och sin höge gynnarens nièce! Hvilken berusande tanke! Plötsligt kände sig Luigi Boccherini ega mod att, om så behöfdes, resa från Paris till månen, för att höra ett fördelaktigt bedömande af det första opus, han komponerat på »befallning». Tre dagar gick han omkring som i en dröm, utan att äta, dricka eller sofva — den fjärde var han försvunnen. —

»Han kommer igen», tröstade sig hans vänner, hvilka förgäves klappade på hans stängda dörr, »ty hvem kunde lefva aflägsen från Paris? Allra minst Luigi Boccherini!»

Som en saga låter skildringen af den härliga tiden i Weimar, då hertiginnan Anna Amalia lagt regeringsomsorgerna på sin äldsta, aderton-åriga son Karl Augusts skuldror, för att ändtligen en gång få hängifva sig åt sina egna böjelser, som konstens och vetenskapens beskyddarinna. —

Full af ungdomlig glädje andades hon ut efter uppfyllandet af sina stränga pligter och hängaf sig nu helt och hållet åt njutningen af filosofiskt, ädelt sällskap och vården af de sköna konsterna.

Det var en sommarafon i Ettersburg, i just den skogen, hvarom Böttcher skrifver, att där ofta fördes »ett verkligt zigenarlif, komedier vid fackelsken och musik; Bode spelade första violia, greffe Einsiedel violoncell. De skönaste kvartetter utfördes och den alltid tjänstaktige von Seckendorf komponerade och versifierade hvad man ville.»

De gamla träden i aftonbelysningen, skådade ned på ett brokigt lif. Där borta gick redan månen, som det heter i folkvisan, »förstulet» upp. Hertiginnan var ovanligt upprymd. Hon hade samlat omkring sig sina söner och trognaste vänner. Den höga damens alla gäster rörde sig fritt, utan tvång och etikett. Litet hvarstades såg man, som en liten skämtsam kobold, den snillrika hoffröken Thusnelde von Höchhausens förkrympta gestalt, hvilken utan afundsjuke glädde sig med sina sköna systrar. Den elegante greffe Seckendorf fungerade äfven denna gång som festanordnare. För hertiginnan var en slags tron upprest under en skuggig, praktfull bok. De breda trappstegen, som ledde ditupp, voro belagda med mattor och smycka-

de af rosor. — Ej långt från tronen hade man brädlagt en större plats och spändt ett tälttak däröfver. Notstall stodo där; åtskilliga stråkkvartetter skulle uppföras, däribland en ny af okänd mästare. Bode hade själf enträget anhållit om hertiginnans tillåtelse, att få medtaga kompositören för violoncellpartiet. Han betecknade honom som en kär vän, nyss anländ från Paris, och förklarade honom vara en förträfflig italiensk musiker och mästerlig violoncellist.

I en stor öppen vagn, prydd med gröna kvistar, kommo nu musikernas lätttrörliga skara. De hade med sig sin egen skyddsgudinna, en i sanning ideel kvinnogestalt, klädd i grekisk dräkt och med rosor i håret. Det var den underbart sköna sångerskan Corona Schröter, gamle Leipzigerkantorn Hillers dåvarande lärjunge. Alla sågo, att främlingen från franska hufvudstaden var lika förtjust i henne, som hans kolleger. Då unge Goethe framförde allmänna favoriten till hertiginnans tron, mottog hon henne äfven med särskild ynnest. Hvilket passande par — ingen förundrade sig, att de sedan hela aftonen höllo sig vid hvarandras sida. Men också italieneren Luigi väckte uppseende genom sitt sydländska anlete, eldiga ögon och säkert, elegant sätt.

Hur härligt ljud ej musiken i skogen, allt gestaltade sig så fantastiskt — de upplysta notställen — de här och där glimmande, färgade lamporna — egendomliga ljus och halfdagrar — ja, hvem hade icke velat fasthålla den bilden! Och det unga paret, Goethe och Corona Schröter, till venster om hertiginnans rosentron, sågo de väl mycket af allt, hvad som försiggick rundt omkring dem? De flesta betvivlade det — äfven den leende höga frun, som ibland vände sig mot dem.

Och ögonblicket kom, då efter en solig, glad kvartett sprungen ur fader Haydns evigt unga, barnsliga hjärta, en glänsande varm tonbild uppsteg — lik en fläkt från södern, i glödande färger, full af behag och lefnadsglädje, just som särskildt skapad för denna sommarafon och de glada, fint musikaliska människor, som lyssnade därtill. Men den främmande violoncellens ton verkade som klart månsken, hvilket just nu i magisk glans, spred sig öfver skog och mark.

Då sista ackordet dog bort, utbröt ett hejdlöst jubel och »evviva»-ropen belönade Bodes vän, den italienske kompositören.

»Hur är det möjligt att en sådan musiker och tonmästare hitintills förblifvit okänd?» frågade Anna Amalia och vinkade till sig violoncellisten, som hon älskvärdt räckte en vacker ros.

»Icke så helt och hållet», sade Bode glädjestrålade, i det han djupt bugande trädde fram. »Emedan hans sista verk här har gjort lycka, vågar han bortlägga sitt incognito för vår

höga och nådiga herskarinna. Till namnet Luigi hör äfven ett annat, hvilket för länge sedan är känt och berömdt i Frankrike och Italien, nämligen Boccherini. Den store konungens favoritkompositör har nu spelat för vår furstinna och ber om ett nådigt förord hos sin höge beskyddare, ty ingen mindre än konung Fredrik har beställt detta opus, som nu, på tysk mark, bestått sitt första eldprof.»

»Boccherini», ljöddet från muntillmunt! »Corona Schröter», utropade Anna Amalia lifligt, »fläta raskt tillsammans en blomsterkrans åt vår musikaliske onkels vän! Blott konstnärshänder böra räcka honom detta välförtjänta pris!» — Bevåget vände hon sig till den lycklige kompositören och fördjupade sig med honom i ett samtal om sitt längtans land — Italien.

Men den sköna sängerskan reste sig genast för att ila till en paviljong i närheten, som man i och för aftonmältiden slösaktigt hade smyckat med allehanda blommor och blad. Unge Goethe vek ej från hennes sida. Trots materialets myckenhet, tycktes ej valet ha varit lätt, ty Boccherini fick vänta ganska länge, innan han slutligen erhöi sin krans.

Aldrig glömde väl italienaren detta sin stråkkvartetts poetiska uppförande under de tyska träden och säkerligen föll heller icke den förtrollande kranbinderskan så lätt ur hans minne. — Ett årsunderhåll af Fredrik den store inbragte den honom äfven, ty han hade en så »fabelaktig» tur den Luigi, menade kollegerna.

(Efter Elise Polko.)

Musikpressen.

I Abr. Lundquists musikhandel har utkommit

för piano, två händer:

Blech, Leo: *Potpourri ur »Versiegelt»*, komisk opera i en akt, efter Raupach af Rich. Batka och Pordes-Milo. För två händer af Otto Lindemann. Pr. 3,50 kr.

Med detta potpourri får man lära känna en del af den melodiska och underhållande musik, som förekommer i Leo Blechs enaktsopera »Förseglad» — »Versiegelt» —, som utgör operans nästa nyhet och som i Tyskland haft stor framgång. Potpourriet är försedt med öfverlagd text på tyska.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

April 30. Peterson-Berger: *Arnlot*.

Maj 1. Adam: *Konung för en dag*.

2. Mozart: *Figaros bröllop*. (Susanna: frök. Hesse, gäst; Grefvinnan, Cherubin: frk. Larsén, fru Jungstedt.)

4. Hallström: *Per Svinaherde*.
5. Donizetti: *Regementets dotter*; Leoncavallo: *Pajazzo*.
- 7, 11. Puccini: *Madame Butterfly*. (Butterfly: frk. Hesse, gäst.)
8. Bizet: *Carmen*. (Carmen: fru Jungstedt.)
9. Wagner: *Lohengrin*.
10. Auber: *Fra Diavolo*.

Oscarsteatern.

April 30. Maj 1—11. Fr. Lehár: *Grefven af Luxemburg*. (50:de gången.)
Maj 5, 8. Rob. Planquette: *Corneilles klockor*.

Det fortsatta uppförandet af »Arnlot» har genom sjukdomsfall uppskjutits. Operan har fortfarande gifvits för talrik publik och med stor framgång. Fröken Hesses gästspel har fortsatts i »Figaros bröllop» och sedan i »Madame Butterfly». D. 27 april uppfördes här »Figaros bröllop» för 350:de gången. Allra första uppförandet af »Figaros bröllop» — opéra comique i 4 akter, libretto af Da Ponte (»le Nozze di Figaro» efter Beaumarché) öfvers. af B. Crusell — ägde rum d. 23 jan. 1821 med följande rollbesättning: Grefvinnan, Susanna Cherubin, Marcellina, resp. Fru Sevelin, Mlle Widerberg, fru Lindström, Mlle Frodelius; Grefven, Figaro, Doktor Bartholo: hrr Lindström, E. Du Puy, Fahlgren. Rollbesättningen var i ordningen vid 100:de gången d. 1 mars 1858 följande: Grefvinnan, Susanna, Cherubin, Marcellina, resp.: Mlle L. Michal, fru Charl. Strandberg, Mlle Wilhelmina Gelhaar, Mlle Fundin; Grefven, Figaro, Bartholo: hrr Wallin, Lundberg, Uddmann; vid 200:de gången, d. 9 april 1876 i samma ordning: Fru Stenhammar, Mlle Caroline Östberg, Mlle Trebelli, Mlle Agnes Jacobsson; hrr C. Behrens, P. Janzon, Uddman; vid 300:de gången, d. 27 jan. 1900: Fru Östberg, frk. Karlsohn, fru Jungstedt, fru W. Strandberg; hrr Forsell, C. Lejdström, Elmblad. Vid 350:de gången: Fru Lykseth, frk. Hesse, frk. Edström, frk. Karlsohn; hrr Fr. Strömberg, Stiebel, Svedelius. Don Bazil har under senare år utförts af hr Malm och näst före honom af hr Henriksson.

Då operans nya program med Södermans »Hin ondes lärospån», Leo Blechs »Förseglad» och baletten »Bilder från Maskeraden» är bestämdt för d. 12:e d:s, samma dag detta nummer lägges i pressen för att hinna utkomma före Pingst, kunna vi först i ett följande få tillfälle att omnämna detsamma.

Musikföreningens sista abonnemangskonsert för denna säsong, d. 84:de i ordningen från början af dess verksamhet, ägde rum för fulltaligt auditorium i Gustaf Vasa-kyrkan d. 27 april, under prof. Franz Nerudas ledning. Som sångsolister medverkade fru Julia Claussen, hrr Nils Fahlman, Åke Wallgren, John Johanson, Einar Bergström; hvarjämte fru Anna Lang vid harpan, hr Otto Olsson vid orgeln och en stråkorkester biträdde. Det

innehållsrika och omväxlande programmet upptog: 1. J. S. Bach: Kantat N:o 67 »Halt im Gedächtniss Jesum Christ» för soli kör, orkester och orgel; 2. Mozart: »Ave verum corpus» för kör, stråkorkester och orgel; 3. Fr. Schubert: Hymn, för åttastämmig kör, stråkorkester och orgel; 4. Ludv. Norman: »Jordens oro viker», motett för åttastämmig kör; »Det guddommelige Lys» för kör; 5. Otto Olsson: »Te deum» för fyra — åttastämmig kör, stråkorkester, harpa och orgel; 6. A. Stradella (?): Aria, för Mezzosopran, med stråkorkester och orgel; 7. Franz Liszt: »Saligprisandet» ur oratoriet »Kristus», för barytonsolo, kör, orkester och orgel; »Kyrkans grundläggande», för kör, orkester och orgel; 8. J. Brahms: »Ave maria», för damkör, orkester och orgel; 9. César Franck: Davids 150:de Psalm, för kör, orkester och orgel. Programmet upplyste att Bachs kantat här senast utfördes 1907, af Normans vackra stycken det första 1883 och det andra 1882, Liszts »Kristus» i sin helhet 1906. Samtliga öfriga verk för första gången inom Musikföreningen, däraf dir. Olssons »Te deum» en nu för allra första gången utförd nyhet och det största hittills af denne framstående tonsättares verk, som är mest bekant genom saker för orgel samt manskvartetter. Detta »Te deum» är en mycket förtjänstfull komposition med såväl kontrapunktiskt intressanta satser som ock vackra melodiska partier med stöd af ett verksamt och klangskönt, om än stundom något väl starkt ackompanjemang. Namnen på komponisterna till de öfriga numren borga för att dessa innehöllo värdefull musik, som ock med framstående solister och hr Olsson vid orgeln finga det bästa utförande under hr Nerudas omsorgsfulla ledning. Den vackra bekanta »Stradella»-arian som tillskrifvits den berömd italienskesångaren och komponisten Alessandro Stradella (1645—1681) är nog af senare tid, troligen från början af förra seklet.

O. D.-kören från Upsala gaf d. 21 april konsert för fullt hus i Gustaf Vasa-kyrkan under ledning af sin nuvarande dirigent t. f. dir. musices Wilh. Lundgren och med hr Carl Lejdström som barytonsolist. På programmet stod: Grieg: Sangerhilsen och »Den store hvide Flok»; Paa Fjeldtoppen och Skadis klagan, svenska folkmelodier; Josephson: Vårliga vindar, E. Sjögren: Vårluft (med barytonsolo); Reissiger: Olav Trygvason; Wennerberg: In Lenom; Wideen: Under tallarnes barr; Selim Palmgren: Sjöfararen vid milan; Petschke: Hulda vår, samt Ungerska visor af Lányi Ernő? Som extranummer bjöds slutligen på de vanliga Björneborgarnes marsch, »Hör oss Svea», m. m. Kören utmärkte sig för goda röster och hr Lejdström var vid bästa disposition. Uppförandet af körsången var berömvärdt.

En konsert, hvilken vi ej beredts tillfälle att bevista, var Operakörens i Östermalms kyrka d. 29 april med biträde af fru Claussen, frk. Hesse hrr Menzinsky och C. Lejdström som solister och dir. Blom vid orgeln. Det annonserade programmet upptog kompositioner af Bach, Gounod, Cherubini, Wagner, Wennerberg, Schubert, Lindgren, Händel och Grieg, hvars »store, hvide Flok» med hr Lejdström, äfven här som solist, afslutade konserten.

Säsongens konserter äro väl lärmed afslutade och friluftskonserterna på kaféerna och i stadsparkerna taga sin början; de senare fram på sommaren. Ehuru kaféernas konserter icke höra till området för denna tidnings musiknotiser kunna vi dock ej förbigå en mera ovanlig och betydande sådan, hvilken ägde rum den 19 april i Blanchs kafé, där sedan 1 mars hofkapellmästaren Rich. Henneberg med ett solistkapell af 11 man utförde aftonkonserterna. Denna afton gafs 50-konserten, då hr Henneberg i slutet af andra afdelningen med stor talang spelade Mendelssohns härliga, nu sällan hörda pianokonsert i G-moll, biträdd af sin orkester. Hr Henneberg blef föremål för ytterst liflig hyllning af den talrika publiken. Af det värderika programmet må för öfrigt nämnas Meyerbeers kröningsmarsch i »Profeten», Beethovens »Egmont»-uvertyr, Rossinis uvertyr till Wilhelm Tell, »Åses död» och »Anitras dans» ur Griegs »Peer Gynt»-suite. Särdeles vackert utförde konsertmästare Max Fuhrman Wieniawskis vackra »legend», som inbringade exekutören rikligt bifall. Fantasien öfver musikern i »Lohengrin», »Bohème» och »Faust» hörde äfven till programmet.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Innan spelårets slut torde f. d. operastipendiaten hr Hugo W:son Wahlfordt komma att debutera på operan som Turiddo i »På Sicilien», en roll, som han med stor framgång utfördt under engagement på fru Sigrid Eklöf-Trobäcks landsortsturné, vid hvars sällskap han för nästkommande spelår lär vara reengagerad.

Carl August Söderman kunde d. 27 april fira 25-års-jubileum vid Operan, där han denna dag 1885 gjorde sin första debut som Mefistofeles. Man hade trott att då på jubileumsdagen »Figaros bröllop» uppfördes, i hvilken opera han länge utfördt Doktor Bartholos roll herr Söderman skulle uppträda, då tillfälle gifvits att hylla konstnären för hans mångåriga flitiga och förtjänstfulla verksamhet vid kgl teatern som operaartist och regissör, men hr Svedelius fick då för första gången i stället framträda i rollen.

Musikstipendier. K. m:t har tilldelat musikidkarna Oscar Blom, Helmer Alexandersson och Ture Rangström hvardera stipendium å 1,000 kr. att innehas fr. o. m. den 1 januari 1910, af Blom under ett år och af de två öfriga under två år, dels tilldelat tonsättarna Hugo Alfvén, Andreas Hallén och Emil Sjögren belöningar å 3,000 kr. hvardera samt tonsättaren J. A. Hägg belöning af 1,000 kr.

Det af violinbyggaren hr Robert Beyer i Berlin till erinran af professor Marteau's 25 års-jubileum stiftade Henri Marteau-priset, bestående af en konstnärsviolin, värd 1,000 mark, tilldelades på onsdagen eleven vid konservatoriet fröken Ebba Johansson.

Hr Edvin Svensson, vår bekante framstående pianist, elev af och lärare vid konservatoriet, har utnämnts till organist i Kungsholmskyrkan, där han förut varit tillförordnad sådan.

Musikuppvisning egde rum d. 9 maj i Vetenskapsakademien af yngre elever i fröken Carlheim-Gyllenskölds anställa mer än 20-åriga »Musikinstitut». Det öppnades nämligen i september 1889. Vid nämnda uppvisning framträdde 29 elever med 25 särskilda nummer först med en Polonaise af Schultz för 2 pianon, 8 händer. Bland andra nummer på programmet förekommo en Sonatine af Beethoven, Præludium af Bach, Nocturne af Chopin, stycken af Mozart, Mendelssohn, Kuhlau, Grieg, Schytte, Heller m. fl. och de unga eleverna visade goda resultat af den undervisning de åtnjutit.

John Forsell har med en afdelning från Metropolitan-operan gjort en turné i mellersta och vestra Amerika. Efter engagementets slut vid denna opera i innevarande månad anträder han en egen konsertturné genom Amerika innan han beger sig hem till fosterlandet. För några veckor sedan uppträdde hr Forsell för första gången i Chicago vid en konsert, arrangerad af Svenska nationalförbundet, och sjöng svenska sånger, såsom Geijers Stormen, Lindblads Skjutgossen och Körings En speleman. Efter pressens uttalanden att döma gjorde han därvid stor lycka.

Berliner Liedertafels skandinaviska turné till norden anträdde den 21 maj från Swinemünde med en särskildt förhyrd salongsångare af Hamburg—Amerikalinen. Färden går öfver Königsberg till Riga, Reval och Petersburg. Ankomsten till Helsingfors sker den 1 juni, hvarifrån kören afreser följande dag till Stockholm, där vistelsen är beräknad att bli tre dagar. Första konserten här eger rum å Operan fredagen d. 3 juni, hvarefter supé gifves på Hasselbacken för de 180 sångarna och de 100 medföljande passiva ledamöterna. På lör-

dagen gifves den andra konserten å Skansen.

Djurgårdsteatern beräknas öppnas den 20 dennes, hvarvid skall ges operetten »Das Himmelsbett», hvars svenska namn troligen blir »Sparlanskansängen». Rollerna innehas af den danska gästen fröken Kate Meyer, en ung behaglig danska, som sista april började uppträda på Södra teatern, och fröknarna Wallin (från Ranfts landsortsoperett) och Caspér samt hrr Allum, Kåge och Norée. Efter detta program skall »Niniche» uppföras med fröken Meyer i titelrollen. Badaren skall spelas af hr Allum, Anatole af hr Winnerstrand, och som greffe Cornisky och änkan Sillery behålla hr Norée och fröken Caspér sina forna roller.

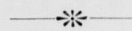
Den svensk-amerikanska sångarfärden. Strax före mid-sommar, antagligen den 22 juni, kommer dir. Örtengren med sin sångarskara att landstiga på Malmö kaj, enligt hvad nu är bestämdt. Impressarion, dir. Gustave Thalberg, som nu som bäst är sysselsatt att ordna resplanen, möter kören i Malmö.

Kören består af 58 man, anförare, solister och ekonomiförvaltare inberäknade. Från Malmö går färden västerut längs kusten, och den 5 och 6 juli har man beräknat att kören skall konserter i Stockholm. Antagligen blir det en kyrkokonsert här och en svensk-amerikansk dag på Skansen.

Kören samlas i Newyork, där den stora svensk-amerikanska sångarfärden, som bekant, hålles i slutet af maj och början af juni.

Sångkören kommer att besöka omkring 30 städer i Sverige.

Konsertturné i Norrland, hvarvid bl. a. Hernösand och Sundsvall besöktes, har i april företagits af violinisten hr Sven Kjellström och pianisten hr J. Ad. Hägg, bosatt i Hudiksvall. Bådas spel berömmes af kritiken. Hr Hägg utförde jemte med hr Kjellström spelade saker egna pianokompositioner, däribland en Tarantella och ett Præludium som slog mycket an.

Dödsfall.

Björnstjerne Björnson, den berömde norske författaren, född d. 8 dec. 1832 på Kvikne (i Österdalen) afled d. 26 april i Paris. Till Björnsons dikter och verk för scenen såsom »Sigurd Jorsalafar» »Maria Stuart i Scotland» etc. har värdefull musik komponerats af framstående tonsättare, hvaribland kunna nämnas hans landsmän Edvard Grieg, Christian Sinding, Halfdan Kjerulf m. fl. och äfven andra, däribland svenska komponister.

OBS.! Billig och verksam annonsering om Musiklektioner, Musikalier och Musikinstrument i Svensk Musiktidning.

För Porträttsamlare

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss*. Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition*, Kammakaregatan 6.

— Svensk Musiktidning. —

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier** etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln**, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å **posten**.

OBS.! Biografier och porträtt i N:o 1: Signe Rappe (som Margareta i Faust) — Carl Aug. Söderman — Harald Torsslow; i N:o 2: Juan Manén — Brüssel-stråkkvartetten; i N:o 3: Wassili Safonoff — Armas Järnefelt; i N:o 4: Lady Wilma Neruda-Hallé — Frédéric Chopin; i N:o 5: Franz Neruda; i N:o 6: Ludvig Norman — Ignaz Friedman; i N:o 7: Franz von Vecsey — Carl Reinecke; i N:o 8: Wilh. Peterson-Berger — Leo Blech; i N:o 9: Giovanni Sgambati; i N:o 10: August Söderman.

Å Expeditionen och i musikhandeln finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af
Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: *Inträde i skogen* — *Jägaren på lur* — *Fughetta* — *Småstycke* — *Fantasi-Dans* samt sång: *Folkvisa* med svensk och tysk text.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:
Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. 1: 25.

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Obs.!

Värdefull musik!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillagnadt fru *Valfrid Baxson Lind*.

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGENS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

Nyligen utkommit

för piano och två händer
af **J. Ad. Hägg:**

Suite, G-moll, op. 39 (lätt). Pris kr. 1:25.

Suite, G-dur, op. 43, (lätt). Pris kr. 1:25.

Ballade, op. 45. Pris kr. 1:25.

Fantasistycken, op. 11. Pris kr. 1:50.

Novelletter och Bagateller. Pris 2 kr.

Att tillgå i Abr. Lundqvists Hofmusikhandel, Stockholm.

J. LUDV. OHLSON
STOCKHOLM.
Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och Orgelharnier af de bästa svenska och utländska fabriker i största lager till billigaste priser under fullkomligt ansvar för instrumentets bestånd.

Obs.! Hufvuddepôt för Blüthners och Rönischs världsberömda Flyglar och Pianinos.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. **Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.**
Frans J. Huss.

Ludvig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln å 50 öre.

Svensk Musiktidnings Expedition.

- Innehåll -

August Söderman (med porträtt) — De nya operaförhållandena. — Från Romas horisont, IV. Verdis »Don Carlos», Monteverdis »Orfeo», af Anteros. — Följetong: En kvartett af Boccherini, (Forts. o. slut.) — Musikpressen. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Dödsfall. — Annonser.